

Kursplan för kalenderåret 2006

RISKHANTERINGSPROCESSEN VBR171

Risk Management Processes

Antal poäng: 5. **Betygskala:** TH. **Obligatorisk för:** RH4.
Kursansvarig: Henrik Johansson, henrik.johansson@brand.lth.se, Brandteknik och riskhantering. **Förkunskapskrav:** VBR180 Riskanalysmetoder, MIO120 Riskekonomi. **Rekommenderade förkunskaper:** MAM090 Människa, teknik, organisation och hantering av risker. **Prestationsbedömning:** Slutbetyg baseras på projektuppgifter och uppsatser samt kräver deltagande vid obligatoriska seminarier. Examination vid annat tillfälle omfattar hela kursen. **Hemsida:** <http://www.riskhantering.lth.se/kurser/>.

Mål

Riskhanteringsprocessen bedrivs på olika sätt på olika nivåer i samhället och inom olika sektorer i industrin. Översiktligt mål är att ge kunskap om olika metoder och tekniker som tillämpas i riskhanteringsprocessen för olika typer av risker. Kursen skall kunna knyta ihop riskanalys, riskvärdering och reduktion/kontroll av risk till riskhantering och studenten skall i projektarbeten träna på att besluta om och utforma åtgärder, mot bakgrund av analys och värdering av risker. I kursen skall studenten arbeta med både ledningssystem och olyckshantering. Kunskaperna som förvärfvas under kursen skall underlätta kommunikation med andra delar av ett företag eller en organisation och stor vikt kommer att läggas vid riskkommunikation, d.v.s. att resultaten av riskhanteringsarbetet kan kommuniceras ut till allmänheten.

Innehåll

Introduktion. Målsättningen med riskhantering. Internationell lagstiftning och utveckling.

Riskperception och beslutsfattande. Psykologiska och psykometriska metoder. Sociala och kulturella processer. Kopplingen mellan riskperception och riskvärdering. Metoder för beslutsfattande □ riskvärdering.

Administrativa system. Betydelse av integrerade ledningssystem. Revision av ledningssystem. Downsizing. Översikt av miljöledningssystem. Målsättning och arbetssätt. Problem med införande och drift av miljölednings system.

Riskkommunikation. Teknik för effektiv kommunikation.

Katastrofplanering. Metoder för katastrofplanering. Allmän introduktion.

Sårbarhet på lokal och regional nivå. Grundläggande begrepp. Metoder att beskriva och analysera robusthet. Fallstudier.

Företagsrisker. Störning i produktionssystem och resursflöden. ARM-metoden (SWIRMA) och arbetsgång vid praktisk tillämpning.

Risker i offentlig verksamhet. Verksamhetsanalys och säkerhetssamordning av den kommunala verksamheten.

Informationssäkerhet. Hantering av information, data och kunskap inom företag och offentlig verksamhet.

Riskhantering utifrån ett myndighetsperspektiv. Myndigheters syn på riskhantering i t.ex. planprocesser och samhällsbyggande. Interaktion mellan olika aktörer.

Riskhantering i stora företag. Exempel på riskhantering vid större företag.

Undervisningen baseras på ett antal föreläsningar och övningar samt projektuppgifter som utförs i grupp. Inslaget av gästföreläsare är större än i traditionella kurser. Dessutom skall varje student redovisa sina färdigheter genom att skriva individuella uppsatser.

Projektuppgift 1: Att genomföra en teknisk och/eller administrativ säkerhetsrevision med utgångspunkt från ett ledningssystem och dokumentation från ett företag.

Projektuppgift 2: Att analysera kommunikationen mellan myndigheter och andra aktörer gentemot allmänheten i samband med några större olyckor eller skadehändelser.

Projektuppgift 3: Att studera och utvärdera företagets riskhanteringsstrategi, studera hur strategin (processen) implementeras, jämföra med kurslitteraturen, ge förslag till alternativa strategier, jämföra de olika företagen.

Litteratur

International Electrotechnical Commission (IEC). International Standard 60300-3-9, Dependability management-Part 3: Application guide - Section 9: Risk analysis of technological systems. Genève, 1995.

Kammen, D M and Hassenzahl, D M: Should we risk it? Princeton University Press, New Jersey, 1999. ISBN:0-691-00426-9.

Kemikontoret: Integrerat ledningssystem för säkerhet hälsa och miljö. En handbok, med rutiner om SHM-ledningssystem. AB Industrilitteratur, Stockholm 1997. ISSN:99-1894017-4

Kemikontoret: SHE-Audit: A guideline for internal auditing of Safety/Health/Environment (Riskhantering 1). AB Industrilitteratur, Stockholm, 1996.

Kommunförbundet: Verksamhetsanalys och säkerhetssamordning, 2001. ISBN: 91-7099-969-4

Rasmussen, J and Svedung, I: Proactive Risk Management in a Dynamic Society. SRV 2000. ISBN: 91-7253-084-7

ÖCB, SAF och SilfGruppen: Säkra företagets flöden! Tryckindustri AB, Solna, 1999. ISBN: 91-7097-056-4

Ytterligare litteratur redovisas i kursprogrammet i samband med kursstart.